

Nedeljko Parezanović

Rođen je u Ivanjici 25. avgusta 1932. godine. Osnovnu školu je završio u Ivanjici, a srednju školu u Beogradu. Diplomirao je na Prirodno-matematičkom fakultetu u Beogradu 1957. godine na grupi za mehaniku. Na istom fakultetu je odbranio i doktorsku tezu 1961. godine.

Od 1950. do 1957. godine je radio u studiju Radio Beograda, a po diplomiranju na fakultetu prelazi u Vojno-tehnički institut u Beogradu, gde je radio na poslovima konstrukcije nomograma i primene analognih računara. Godine 1959. prelazi u Institut za nuklearne nauke "Boris Kidrič" u Vinči u laboratoriju za Primjenjenu matematiku. Tada započinje i svoj istraživački rad na poslovima postavke i analize matematičkih modela. U to vreme koristi mašinu za rešavanje linearnih algebarskih jednačina, repetitivni diferencijalni analizator i prvi veliki digitalni računar IBM-705 u Saveznom zavodu za statistiku. Prelaskom u Institut "M. Pupin" u Beogradu (1961. godine) počinje da radi na projektovanju digitalnih elektronskih računara i razvoju sistemskog i aplikativnog softvera. Radio je na razvoju više domaćih računara i računara "Kosmos" u saradnji sa Institutom za automatiku i telemehaniku iz Moskve. Tom prilikom je više puta boravio u Moskvi. U oblasti projektovanja elektronskih digitalnih računara posebnu pažnju zaslužuju *Idejni projekat CER-11* i *Stoni elektronski kalkulator CER-30* rađeni u Institutu "M. Pupin" u Beogradu. CER-11 je više godina uspešno korišćen u JNA, a CER-30 je zasnovan na originalnoj ideji kalkulatora sa usvajanjem programa (1963. godina). Za potrebe Tvornice računarskih strojeva u Zagrebu radio je projekat po kome je proizvedena veća serija kalkulatora TRS 501 i TRS 511. Rad u nastavi je počeo 1963. godine, a univerzitetsku karijeru započinje 1967. godine u zvanju vanrednog profesora na Elektronskom fakultetu u Nišu. Od tada je držao više kurseva na redovnim i poslediplomskim studijama u više univerzitetskih centara (Beogradu, Zagrebu, Novom Sadu i Nišu). To su najčešće bili prvi kursevi iz oblasti računarstva, kao što su: *Programiranje i matematičke mašine*, *Osnovi računarskih sistema*, *Programski sistemi*, *Programski jezici*, *Računske mašine i programiranje*, *Primena računara i Uvod u kibernetiku*. Od 1969. godine je rukovodilac Računskog centra Matematičkog instituta u Beogradu i drži nastavu na Matematičkom fakultetu u Beogradu. Na istom fakultetu zasniva i stalni radni odnos od 1972. godine u zvanju vanrednog profesora, a 1980. godine biva izabran u zvanje redovnog profesora. Od osnivanja Katedre za računarstvo na Matematičkom fakultetu u Beogradu bio je šef Katedre. Na ovom fakultetu ostaje do odlaska u penziju 1997. godine sa 46 godina radnog staža, od čega 40 godina u oblasti računarstva. U okviru stručne saradnje boravio je u Institutu za tehničku kibernetiku u Moskvi, na Čelsi i Imperijal koledžu u Londonu i Institutu za tehničku kibernetiku u Bratislavi. Na poziv Čehoslovačke akademije nauka održao je predavanje u Institutu za teoriju informacija u Pragu (1967. godine). Glavni urednik je serije publikacija u Matematičkom institutu u Beogradu pod nazivom *Savremena računska tehnika i njena primena*. Pokrenuo je časopis *Računarstvo u nauci i obrazovanju* kod izdavača "Nova knjiga", Beograd i bio glavni urednik. Član je redakcije časopisa *Računarstvo* pokrenutog u Matematičkom institutu u Beogradu. Sada je urednik i redaktor biblioteke "Modularna biblioteka računarstva" u izdanju "Nauke", Beograd. Objavio je više naučnih i stručnih radova u časopisima (30 radova) i zbornicima radova (26 radova). Autor je više knjiga, univerzitetskih i srednjoškolskih udžbenika (ukupno 24). Neki udžbenici su izdavani u preko 20 izdanja, kao što je *Programski jezik FORTRAN IV*. Rukovodio je većim brojem projekata (11). Mentor je većem broju kandidata pri izradi specijalističkih, magistarskih i doktorskih teza. Dobitnik je dve nagrade za najbolje radove na ETAN-u. Primio je Povelju u znak priznanja za razvoj multidisciplinarnih studija u Centru za multidisciplinarnе studije Univerziteta u Beogradu. Primio je Plaketu Komiteta za primenu matematičkih metoda i računara u geologiji, rudarstvu i metalurgiji za širenje računarskih znanja. Dobitnik je Zlatne plakete Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva za dugogodišnji uspešan rad na pisanju udžbenika. Član je Naučnog društva Srbije.